

Pomorski Program Edukacji Morskiej

Założenia

Pomorski Program Edukacji Morskiej (PPEM) stanowi propozycję działań skierowanych do pomorskich szkół oraz placówek oświatowych wszystkich etapów kształcenia. Program integruje wiedzę z wielu przedmiotów, proponując całościowe postrzeganie problematyki morsko-żeglarskiej w procesie edukacyjnym. Jego podstawowe założenie opiera się na powiązaniu podstaw programowych z zagadnieniami wynikającymi z nadmorskiego położenia naszego regionu. Specyfika zadań dydaktycznych, możliwych do realizacji w ramach programu, sprzyja zdobywaniu wiedzy w sposób praktyczny oraz twórczemu rozwiązywaniu problemów; wpływa na kształtowanie postaw i budowanie tożsamości młodych Pomorzan.

Elastyczna struktura programu zapewnia przestrzeń sprzyjającą: autonomii poszczególnych realizatorów, współpracy ze szkołkami, klubami żeglarskimi, wzajemnemu wspieraniu się podczas realizacji wybranych działań oraz wzmacnianiu pomorskiego potencjału edukacyjnego.

W roku obchodów jubileuszu 100-lecia Niepodległej Pomorski Program Edukacji Morskiej pomoże sprostać wyzwaniu stojącemu przed województwem pomorskim, jakim jest budowanie w społeczeństwie świadomości znaczenia gospodarki wodnej dla zrównoważonego rozwoju województwa. W trakcie realizacji PPEM nieodzowna będzie współpraca środowisk nauczycieli, jednostek samorządów terytorialnych, klubów żeglarskich i innych instytucji zaangażowanych w edukację morsko-żeglarską.

Adresaci

- dzieci i młodzież z pomorskich szkół i placówek oświatowych

Cel główny

- wszechstronny rozwój młodych Pomorzan poprzez wykorzystanie dorobku projektu edukacyjnego pn. „Złap wiatr w pomorskie żagle wiedzy”, morskiej tradycji regionu oraz zasobów gospodarczych i możliwości wynikających z położenia geograficznego województwa pomorskiego

Cele szczegółowe

- kształtowanie kompetencji kluczowych oraz świadomości morskiej uczniów z naszego regionu
- wykorzystanie kontaktów uczniów z morzem, jeziorami i rzekami w celu kształtowania pożądanych cech ich osobowości
- otwieranie młodych Pomorzan na formy spędzania wolnego czasu związane z nadmorską specyfiką regionu
- zaznajomienie młodzieży z możliwościami rozwoju zawodowego związanego z morzem
- upowszechnianie dostępu uczniów do bazy klubów i szkółek żeglarskich
- upowszechnianie żeglarstwa kwalifikowanego, wyczynowych sportów wodnych
- wzmacnianie kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie edukacji morskiej

Obszary Pomorskiego Programu Edukacji Morskiej

OBSZAR SZKOLNY

szkoły i placówki oświatowe

- kształcenie przedmiotowe i integracja międzyprzedmiotowa
- zajęcia pozalekcyjne
- praktyczne zajęcia żeglarskie

OBSZAR ŻEGLARSKI

żeglarstwo kwalifikowane i zawodowe

- zajęcia w klubach i szkółkach żeglarskich
- żeglarskie szkolenia zawodowe

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA SZKOŁY LUB PLACÓWKI OŚWIATOWEJ

1. KSZTAŁCENIE PRZEDMIOTOWE I INTEGRACJA MIĘDZYPRZEDMIOTOWA

Tematyka morsko-żeglarska wpisana w realizację podstaw programowych różnych przedmiotów

– Morze Bałtyckie – biologia i ekologia

Przedmioty: biologia, chemia, geografia, fizyka, lekcje wychowawcze:

- atrakcje wybrzeża Morza Bałtyckiego
- właściwości fizyczne i chemiczne wody morskiej
- ochrona wód Bałtyku
- korzyści płynące z położenia województwa pomorskiego nad Morzem Bałtyckim
- wykorzystanie błękitnej energii

– Mieszkańcy krajów nadbałtyckich

Przedmioty: historia, biologia, geografia, muzyka, plastyka, język polski, przedmioty zawodowe, lekcje wychowawcze:

- Hanza dawniej i dziś
- tradycyjna kuchnia mieszkańców krajów nadbałtyckich
- wyprawa drogą wodną z Gdańska do Wilna
- kultura bursztynu
- porty Morza Bałtyckiego
- morze w pieśniach narodów nadbałtyckich
- atrakcje turystyczne krajów nadbałtyckich

– Wisła do Gdańska / Słupią do Ustki / Łebą do Łeby...

Przedmioty: historia, biologia, geografia, lekcje wychowawcze:

- Wisła jako szlak wodny
- przeszłość i teraźniejszość portu morskiego w Gdańsku
- historyczne i nowoczesne statki morskie
- Słupia jako szlak wodny
- przepławka na rzece Słupi
- trocie – lokalny skarb Doliny Słupi
- jak na ryby, to tylko nad...
- na kajakowym szlaku

– Skarby i tajemnice Bałtyku

Przedmioty: biologia, historia, plastyka, lekcje wychowawcze, chemia:

- fauna i flora Morza Bałtyckiego
- ryby bogactwem wód Bałtyku
- bogactwa mineralne pozyskiwane z dna Morza Bałtyckiego
- wyprawa po skarby ukryte na dnie Bałtyku
- podwodne mogiły

– Kultura, tradycja i praktyka żeglarska

Przedmioty: technika, historia, plastyka, język polski, lekcje wychowawcze, muzyka, wychowanie fizyczne, podstawy przedsiębiorczości:

- jacht naszych marzeń
- żeglarskie obyczaje
- słynni polscy żeglarze i ich osiągnięcia
- projekt tygodniowego rejsu po Morzu Bałtyckim
- szanty i pieśni kubryku
- węzły żeglarskie przydatne nie tylko na pokładzie
- praktyczne zajęcia żeglarskie

2. ZAJĘCIA POZALEKCYJNE

– Koła zainteresowań:

- artystyczne i plastyczno-techniczne
- przyrodnicze
- historyczne
- geograficzne
- fizyczne
- chemiczne
- polonistyczne
- sportowe
- matematyczno-nawigacyjne
- świetlicowe
- praktyczne zajęcia żeglarskie

– Udział w konkursach o tematyce marynistycznej:

- festiwale piosenki, np.: Łajba, Marina
- konkursy plastyczne, np.: XI Ogólnopolski Konkurs Barwy Morza
- konkursy dziennikarskie, np. Ogólnopolski Konkurs „O Laur Słupskich Kotwic”
- konkursy wiedzy i umiejętności, np.: Pomorski Konkurs o Tytuł Mistrza Nawigacji
- konkurs interdyscyplinarny „Młodzież na morzu”

3. PRAKTYCZNE ZAJĘCIA ŻEGLARSKIE

- w ramach lekcji wychowania fizycznego
- podczas pikników żeglarskich (na wodzie i „na sucho”)
- w szkolnych i międzyszkolnych klubach żeglarskich
- zdobywanie patentów żeglarskich

ŻEGLARSTWO KWALIFIKOWANE I ZAWODOWE

1. ZAJĘCIA W KLUBACH I SZKÓŁKACH ŻEGLARSKICH

- zajęcia w pozaszkolnych klubach żeglarskich
- żeglarstwo regatowe
- inne sporty wodne uprawiane w klubach

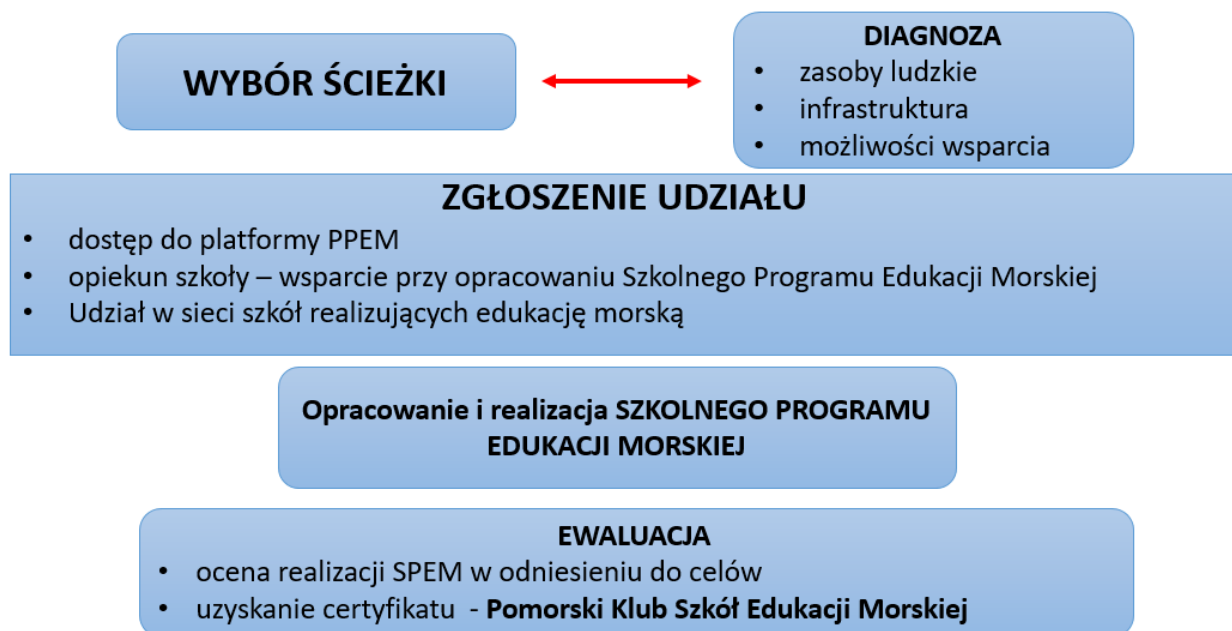
2. ŻEGLARSKIE SZKOLENIA ZAWODOWE

- kształcenie w klasach o profilu morskim w technikach i szkołach zawodowych
- zdobywanie uprawnień do pracy na morzu (certyfikaty bezpieczeństwa dające uprawnienia młodszego marynarza pokładowego)
- praktyki na morzu w zawodach np.: kucharz, mechanik, nawigator

ŚCIEŻKI REALIZACJI PPEM PRZEZ SZKOŁY/PLACÓWKI OŚWIATOWE

POMORSKI PROGRAM EDUKACJI MORSKIEJ – JAK REALIZOWAĆ?

WARUNKI REALIZACJI POMORSKIEGO PROGRAMU EDUKACJI MORSKIEJ

